

betrages som det Faste i den Geistliges Indtægt er hans Tiende. Han veed vel ikke Indtægten i Penge, men han veed, hvormange Tdr. Sæd han i Aarets Løb skal have. Det falder for en stor Deel bort ifølge Lovudkastet, eller indskrænkes til et lidet Beløb. Hvad der er det Uvisse for Præsten er, hvad der efter hans Dydighed og efter Handels-Conjuncturerne kan udbringes af Præstegaarden, og Intet er dog uvisere, end hvad Offer og Accidenter ville indbringe. Det er klart, at de usikre Indtægter ville herafter for Landskbypræsten faae større Betydning end de sikre. Jeg troer altsaa, at det ikke kan nægtes, at ved denne Foranstaltning komme de geistlige Embedsmænd fjernere fra en fast Lønning, fra at kunne beregne, hvad de hvert Aar have. Derved kommer man just ind paa Spørgsmaalet om Offer og Accidenter og Spørgsmaalet om Muligheden af at convertere dem. Jeg indrømmer fuldkommen de store Vanskeligheder og Betæneligheder, som den høitærede Minister har fremhævet derved, og jeg indrømmer fuldkommen Betydningen af, hvad han positivt fremhævede til Gunst for denne Deel af Lønningen, at det er det, der repræsenterer det oprindelige frivillige Forhold mellem Præsten og Menigheden, og at man derfor ikke kan ønske, at det ganske skal forsvinde. Jeg skal her kort fremhæve, at man her samtidig taler om to Ting, som ikke ere ganske eens; man taler nemlig om Offer og Accidenter, men det er to ganske forskellige Ting. Offeret er en Ydelse af alle Menighedens Medlemmer, som ere istand dertil, som Gjengæld til Præsten for hans geistlige Omsorg; det er altsaa een Ting; et Andet er den Betaling for kirkelige Handlinger, som det enkelte Menighedsmedlem skal erlægge, fordi der for ham optaaer Anledning til en kirkelig Handling. Mig forekommer det i det Ringeste, naar jeg betragter det fra et kirkeligt Standpunkt, meget mere ønskeligt at affasse Accidenterne end at affasse det egentlige Offer, men om der i praktisk Henseende kan gjøres Noget derved, veed jeg ikke. Kun saameget vil jeg sige i Forbigaaende, at naar der skulde være Tale om en almindelig Afstæffelse af Offer og Accidenter, og om at overveie, hvad der var muligt og ikke muligt, troer jeg ikke, at man maatte

komme ind paa den Betragtning, som er anstillet af den ærede Bde Landsktingsmand for Ste Arreds (F. Nielsen), som om der var Tale om en Convertering, hvorved Offer og Accidenter skulde erstattes ved en aarlig Paaligning paa det enkelte Sogn. Jeg maa indrømme, at den høitærede Minister ogsaa har henviist til en Dvereenskomst mellem Communerne og Præsterne. Jeg vilde nødig nævne Communerne her, fordi jeg ikke antager, at Præsterne have at gjøre med Communerne, men kun med Menighedene. Jeg indrømmer, at der kan anføres et Sted, hvor Accidenterne ere afløste af Communerne, men, saavidt jeg veed, er det kun slet i et enkelt Forhold, hvor den geistlige Charakter af Indtægterne er forsvindende, nemlig hvor der er ordinerede Katecheter, som ere Forstælere ved Borgerkoler. Der har man fuldstændig indseet, at det Væsentlige ved Mandens Stilling ikke er det Geistlige, og man har derfor hellere villet affinde sig med en fast Ydelse til Katecheten, og han har ogsaa været mere vel tjent dermed, end naar Offer og Accidenter, og navnlig Offer skulde udredes til ham. Derimod troer jeg ikke, at det vil være rigtigt, idetringeste efter Tanken, der ligger til Grund, at forvandle Offer og Accidenter for Præsten selv ved Accord med Menigheden; men i ethvert Tilfælde, selv om man vilde overlade Menighed og Præst at indgaae en saadan Accord, troer jeg, at naar der skulde være Tale om ved en Lovforanstaltning at ophæve for hele Landet Offer og Accidenter, saa maatte det hele Beløb betragtes som en almindelig Ydelse til Kirken, der blev at convertere til Noget, der udrededes under Et til samtlige Kirker.

Jeg skal nu gaae til selve de Lønningsbestemmelser, som Loven opstiller. Jeg skal udtale, hvad der allerede er udtalt fra flere Sider, at jeg, hvad angaaer de 5 Lønningsclasser, finder Lønningerne, naar de i Virkeligheden blive saaledes, som det fremgaaer af Lovens Bestemmelser, passende, fordi Lovens Bestemmelser give et virkelig noget større Beløb end det, der staaer opført paa Fortegnelsen. Hvorledes det fremkommer, er ubivillig af den høitærede Minister, men jeg skal ligeledes udtale, at jeg har stor Betænelighed ved den Maade, hvorpaa den 6te, den